

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Teisės reikalų komitetas

2011/2006(INI)

6.6.2011

PRANEŠIMO PROJEKTAS

su rekomendacijomis Komisijai dėl nemokumo bylų remiantis ES įmonių
teisės nuostatomis
(2011/2006(INI))

Teisės reikalų komitetas

Pranešėjas: Klaus-Heiner Lehne

(Iniciatyva. Darbo tvarkos taisyklių 42 straipsnis)

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
PASIŪLYMO DĖL REZOLIUCIJOS PRIEDAS. IŠSAMIOS REKOMENDACIJOS DĖL PRAŠOMO PATEIKTI PASIŪLYMO TURINIO	5
AIŠKINAMOJI DALIS	11

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

su rekomendacijomis Komisijai dėl nemokumo bylų remiantis ES įmonių teisės nuostatomis (2011/2006(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 225 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos Reglamentą (EB) Nr. 1346/2000 dėl bankroto bylų¹ (Bankroto reglamentas),
  - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2006 m. gegužės 2 d.², 2009 m. rugsėjo 10 d.³ ir 2010 m. sausio 21 d.⁴ sprendimus,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 42 ir 48 straipsnius,
  - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto pranešimą ir į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto bei Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomones (A7-0000/2011),
- A. kadangi nemokumą reglamentuojančių nacionalinių įstatymų skirtumai lemia konkurencinius pranašumus arba nepalankią konkurencinę padėtį ir sunkumus įmonėms, vykdančioms veiklą keliose valstybėse, ir gali trukdyti sėkmingai restruktūrizuoti nemokias įmones; kadangi šie neatitikimai sudaro sąlygas palankesnės teisinės padėties ieškojimui (angl. forum-shopping); kadangi vidaus rinkai būtų naudinga, jei visoms įmonėms būtų sudarytos vienodos sąlygos,
- B. kadangi, net jei neįmanoma sukurti materialinės nemokumo teisės aktų rinkinio ES lygmeniu, esama tam tikrų nemokumo teisės sričių, kuriose verta ir įmanoma derinti teisės aktus,
- C. kadangi valstybės narės palaipsniui derina nacionalinius nemokumo įstatymus,
- D. kadangi 2000 m. buvo priimtas Bankroto reglamentas, kuris galioja jau daugiau kaip devynerius metus; kadangi Komisija turėtų pateikti šio reglamento taikymo ataskaitą ne vėliau kaip iki 2012 m. birželio 1 d.,
- E. kadangi Bankroto reglamentas buvo priimtas po labai ilgų derybų, kurios baigėsi tuo, kad daug opių klausimų buvo neįtraukta ir kad jame pateikta kai kurių klausimų traktuotė reglamento priėmimo metu jau buvo pasenusi;
- F. kadangi nuo to laiko, kai įsigaliojo Bankroto reglamentas, įvyko daug pasikeitimų, į ES įstojo 15 naujų valstybių narių, padidėjo įmonių kapitalas ir labai paplito įmonių grupių reiškinyms,

---

¹ OL L 160, 2000 6 30, p. 1.

² Byla C-341/04, *Eurofood IFSC Ltd* [2006 m.], Rink. p. I-3813.

³ Byla C-97/08, *P Akzo Nobel ir kiti prieš Komisiją* [2009 m.], Rink. p. I-8237.

⁴ Byla C-444/07, *MG Probud Gdynia sp. z o.o.* (OJ C 63, 2010 3 13, p. 2).

- G. kadangi šiuo metu nemokumo bylų atžvilgiu vyrauja požiūris, kad įmones reikia sanuoti, užuot jas likvidavus,
- H. kadangi nemokumo teisė turėtų tapti įmonių sanavimo ES lygmeniu priemone; kadangi toks sanavimas, kai tik jis įmanomas, yra naudingas įsiskolinusiai įmonei, kreditoriams ir darbuotojams,
- I. kadangi 2010 m. kovo 3 d. komunikate dėl 2020 m. Europos „Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ (COM(2010)2020), Komisija, nurodydama XXI amžiaus bendrosios rinkos sukūrimo trūkstamas grandis ir kliūtis, teigė, kad: „Būtina sudaryti geresnes sąlygas MVĮ patekti į bendrąją rinką. Verslumą būtina skatinti konkrečiomis politikos iniciatyvomis, taip pat paprastinant bendrovių teisę (bankroto procedūros, privačių bendrovių įstatai ir kt.), ir iniciatyvomis, pagal kurias bankrutavę verslininkai galėtų iš naujo pradėti verslą“,
- J. kadangi nemokumo teisės aktuose taip pat turėtų būti nustatytos taisyklės, pagal kurias įmonė būtų likviduojama mažiausiai nuostolingai ir palankiausiai visiems dalyviams būdu, kai nustatoma, kad įmonės sanavimas gali nepavykti arba jau nepavyko,
- K. kadangi įmonių grupės yra įprastas reiškinys, bet jų nemokumo klausimas dar nebuvo nagrinėtas ES lygmeniu; kadangi tikėtina, jog bankrutavus įmonių grupei bus iškelta daugybė atskirų nemokumo bylų pagal skirtingą jurisdikciją, atsižvelgiant į kiekvieną nemokią grupės narę; kadangi mažai tikėtina, kad visa grupė bus pertvarkyta, nebent šių bylų nagrinėjimas būtų derinamas, ir gali tekti ją skaidyti į atskiras dalis, o tai atneštų nuostolių kreditoriams, akcininkams ir darbuotojams,
- L. kadangi sukūrus ES nemokumo bylų duomenų bazę, kreditoriai ir teismai galėtų sužinoti, ar bankroto bylos buvo pradėtos kitose valstybėse narėse ir kokie yra reikalavimų pateikimo terminai ir išsami informacija; kadangi taip būtų skatinamas veiksmingas administravimas ir didinamas skaidrumas,
- M. kadangi teisėkūros veiksmai, kurių raginama imtis šioje rezoliucijoje, turėtų būti grindžiami išsamiais poveikio vertinimais, kaip prašo Parlamentas,
1. prašo Komisijos, remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 50 straipsniu, 81 straipsnio 2 dalimi arba 114 straipsniu pateikti Parlamentui vieną arba daugiau teisėkūros pasiūlymų dėl ES įmonių nemokumo teisinės bazės pagal išsamias rekomendacijas, išdėstytas šio pasiūlymo priede, siekiant užtikrinti vienodas sąlygas, šiuos pasiūlymus pagrindžiant išsamia visų galimų alternatyvų analize;
  2. tvirtina, kad rekomendacijos nepažeidžia subsidarumo principo ir pagrindinių piliečių teisių;
  3. mano, kad galimos finansinės išlaidos, susijusios su prašomu pateikti pasiūlymu, turėtų būti padengtos naudojant atitinkamas biudžeto lėšas;
  4. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją ir pridedamas išsamias rekomendacijas Komisijai ir Tarybai.

PASIŪLYMO DĖL REZOLIUCIJOS PRIEDAS. IŠSAMIOS REKOMENDACIJOS DĖL PRAŠOMO PATEIKTI PASIŪLYMO TURINIO

1 dalis. Rekomendacijos dėl konkrečių nemokumo ir įmonių įstatymų aspektų derinimo

1.1. Rekomendacijos dėl tam tikrų nemokumo bylos iškelimo aspektų derinimo

Europos Parlamentas siūlo derinti sąlygas, kuriomis galima iškelti nemokumo bylas. Europos Parlamento nuomone, direktyvoje bylos iškelimo aspektai turėtų būti suderinti taip, kad:

- nemokumo byla galėtų būti iškelta skolininkams, kurie yra fiziniai asmenys, juridiniai subjektai arba asociacijos;
- nemokumo byla galėtų būti iškelta dėl minėtųjų skolininkų turto, subjektų, kurie nėra juridiniai asmenys (pvz., Europos ekonominių interesų grupė) turto, bendrosios nuosavybės teise įgyto palikimo ir turto;
- nemokumo byla taip pat gali būti iškelta panaikinus juridinį subjektą arba subjektą, kuris nėra juridinis asmuo, jei turtas dar nepadalintas;
- bylą raštu gali iškelti kreditorius arba skolininkas; prašymas iškelti bylą gali būti atsiimtas, jei byla dar neiškelta arba jei teismas dar neatmetė prašymo;
- kreditorius gali prašyti iškelti bylą jei jis turi su ja susijusių teisinių interesų ir įrodo, kad turi pagrindo pareikšti reikalavimą;
- byla gali būti iškelta, jei skolininkas yra nemokus, t.y. negali įvykdyti mokėjimo įsipareigojimų; jei prašymą pateikia skolininkas, byla taip pat gali būti iškelta, jei skolininkui gresia nemokumas, t.y. jei skolininkas greičiausiai negalės įvykdyti mokėjimo įsipareigojimų;
- kalbant apie skolininko prievolę paskelbti bankrotą, byla turi būti iškelta per vieno–dvi mėnesių laikotarpį nuo mokėjimų nutraukimo;
- valstybės narės turi išdėstyti taisykles, pagal kurias skolininkas gali būti traukiamas atsakomybėn už bankroto nepaskelbimą arba netinkamą paskelbimą; valstybės narės taip pat numato veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas.

1.2. Rekomendacijos dėl reikalavimų pateikimo tam tikrų aspektų derinimo

Europos Parlamentas siūlo derinti sąlygas, kuriomis galima pateikti reikalavimus dėl nemokumo. Europos Parlamento nuomone, direktyvoje reikalavimų pateikimo aspektai turėtų būti suderinti taip, kad:

- kreditoriai pateiktų savo reikalavimą likvidatoriui raštu per tam tikrą laikotarpį;
- valstybės narės privalėtų nustatyti minėtąjį laikotarpį, apimančią vieną–tris mėnesius nuo sprendimo apie bankrotą paskelbimo datos;
- kreditorius turėtų pateikti reikalavimą patvirtinančius dokumentus;
- likvidatorius parengtų visų pateiktų reikalavimų lentelę; ši lentelė būtų iškabinama kompetentingame teisme, kaip apibrėžta Bankroto reglamento 2 straipsnio d punkte;
- pavėluotai pateikti reikalavimai, t.y. kai kreditorius praleidžia reikalavimo pateikimo terminą, būtų tikrinami, bet atitinkamas kreditorius galėtų turėti papildomų išlaidų;

1.3. Rekomendacija dėl užginčijimo ieškinių aspektų derinimo

Europos Parlamentas siūlo derinti užginčijimo ieškinių aspektus taip, kad:

- valstybių narių įstatymuose būtų numatyta galimybė užginčyti prieš iškeliant bylą padarytas veikas, kurios yra nuostolingos kreditoriams;
- veikos, dėl kurių gali būti pareikštas užginčijimo ieškinys, būtų sandoriai, vykdomi, kai nemokumas yra neišvengiamas, apsaugos teisių kūrimas, sandoriai su susijusiomis šalimis ir sandoriai, įvykdyti siekiant apgauti kreditorius;
- laikotarpiai, per kuriuos veika gali būti apskūsta pareiškiant užginčijimo ieškinį, priklausytų nuo veikos pobūdžio; šis laikotarpis prasideda prašymo iškelti bylą pateikimo data; laikotarpis už sandorius, įvykdytus, kai nemokumas yra neišvengiamas, galėtų būti nuo trijų iki devynių mėnesių, laikotarpis už apsaugos teisių kūrimą – nuo šešių iki dvylikos mėnesių, už sandorius su susijusiomis šalimis – nuo vieno iki dvejų metų ir už sandorius, įvykdytus siekiant apgauti kreditorius, – nuo trejų iki penkerių metų;
- įrodinėjimo, ar veika gali būti apskūsta, pareiga, iš esmės tektų tai šaliai, kuri teigia, kad veika gali būti apskūsta; sandorių su susijusiomis šalimis atveju, įrodinėjimo pareiga tektų susijusiam asmeniui.

1.4. Rekomendacija dėl likvidatorių kvalifikacijos ir darbo reikalavimų bendrųjų aspektų derinimo

- likvidatorius turi būti patvirtintas valstybės narės kompetentingos institucijos, turėti gerą reputaciją ir savo pareigoms atlikti reikiamą išsilavinimą;
- likvidatorius turi būti kompetentingas ir tokios kvalifikacijos, kad galėtų įvertinti skolininko įmonės padėtį ir perimti įmonės valdymo pareigas;

- *likvidatorius turi būti nepriklausomas nuo kreditorių ir kitų nemokumo bylos nagrinėjimo procese dalyvaujančių šalių;*
- *kilus interesų konfliktui likvidatorius turi pasitraukti iš savo pareigų;*

1.5. Rekomendacijos dėl restruktūrizavimo planų aspektų derinimo

Europos Parlamentas siūlo derinti restruktūrizavimo planų rengimo, poveikio ir turinio aspektus taip, kad:

- *užuot laikęsi teisės normų, skolininkai ir likvidatoriai galėtų pateikti restruktūrizavimo planą;*
- *šiuose plane turėtų būti numatytos atsiskaitymo su kreditoriais ir skolininko atsakomybės baigus nagrinėti nemokumo bylą nuostatai;*
- *jame turėtų būti nurodyta visa svarbi informacija, galinti padėti kreditoriams nuspręsti, ar pritarti planui;*
- *šis planas turėtų būti patvirtintas arba atmestas pagal specialią procedūrą atitinkamame teisme.*

2 dalis. Rekomendacijos dėl 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1346/2000 dėl bankroto bylų keitimo

2.1. Rekomendacijos dėl Bankroto reglamento taikymo srities

Europos Parlamentas mano, kad Bankroto reglamento taikymo sritis turėtų būti išplėsta ir apimti nemokumo bylas, kuriose skolininkas tebeturi turto. Atitinkamai turėtų būti pakeistas ir Bankroto reglamento A priedas.

2.2. Rekomendacija dėl „pagrindinių turtinių interesų vietos“ apibrėžties

Europos Parlamentas mano, kad į Bankroto reglamentą reikėtų įtraukti sąvokos „pagrindinių turtinių interesų vieta“ apibrėžtį. Europos Parlamentas siūlo 13 konstatuojamosios dalies formuluotę, kuri buvo išaiškinta pagal Teisingumo Teismo praktiką, naudoti kaip oficialią apibrėžtį ir įtraukti į 2 straipsnį.

2.3. Rekomendacija dėl „įmonės“ apibrėžties, taikomos šalutinėms byloms

Europos Parlamentas mano, kad į Bankroto reglamentą turėtų būti įtraukta „įmonės“ – bet kurios veiklos vieta, kurioje skolininkas vykdo nuolatinę ūkinę veiklą, naudodamasis

žmogiškaisiais ir daiktiniais ištekliais bei paslaugomis – apibrėžtį.

2.4. Rekomendacija dėl teismų bendradarbiavimo

Europos Parlamentas mano, kad Bankroto reglamento 32 straipsnyje turėtų būti numatyta aiški informacijos perdavimo ir bendradarbiavimo prievolė, taikoma ne tik likvidatoriams, bet ir teismams.

3 dalis. Rekomendacija dėl įmonių grupių nemokumo

Europos Parlamentas mano, kad dėl skirtingo integracijos lygio įmonių grupėse Komisija turėtų pateikti lankstų pasiūlymą, kuriuo būtų reguliuojamas įmonių grupių nemokumas, įskaitant šiuos aspektus:

1. Kai funkcinė arba nuosavybės struktūra leidžia, turėtų būti taikomas šis požiūris:
  - A. Byla turėtų būti keliami toje valstybėje narėje, kurioje yra pagrindinės įmonių grupės veiklos buveinė. Bylos iškėlimo pripažinimas turėtų būti automatiškas.
  - B. Iškelus pagrindinę bylą turėtų būti sustabdytos kitoje valstybėje narėje prieš kitus grupės narius iškeltos bylos.
  - C. Turėtų būti paskirtas vienas praktikuojantis nemokumo specialistas.
  - D. Kiekvienoje valstybėje narėje, kurioje pradėtos šalutinės bylos, turėtų būti įsteigtas komitetas vietos kreditorių ir darbuotojų interesams ginti ir atstovauti.
  - E. *Jeigu grupės turtas yra taip supainiotas, kad jo negalima atskirti, turėtų būti taikomas faktinis sumavimas.*

2. Kai nemokumo byla iškeliami decentralizuotoms grupėms, teisės akte turėtų būti numatytos šiuos nuostatos:

- A. Turėtų būti nustatytos privalomo teismų tarpusavio, teismų ir nemokumo atstovų ir nemokumo atstovų tarpusavio veiksmų koordinavimo ir bendradarbiavimo taisyklės.
- B. Neatidėliotino sprendimų, susijusių su nemokumo bylos iškėlimu, nagrinėjimu ir užbaigimu, ir sprendimų, paskelbtų ryšium su šia byla, pripažinimo taisyklės.
- C. Likvidatorių ir kreditorių galimybės kreiptis į teismus taisyklės.
- D. Taisyklės, skirtos palengvinti ir skatinti teismų įvairių formų bendradarbiavimą siekiant koordinuoti nemokumo bylos nagrinėjimą ir nustatyti sąlygas ir apsaugas, kurios turėtų būti taikomos šių formų bendradarbiavimui. Jos turėtų įtakos keitimuisi informacija, veiklos koordinavimui ir bendrų sprendimų rengimui:

- informacijos perdavimas tarp teismų bet kuriuo būdu;
  - skolininko turto ir reikalų administravimo ir priežiūros koordinavimas;
  - su bylos nagrinėjimo koordinavimu susijusių nemokumo susitarimų sąlygų aptarimas, tvirtinimas ir įgyvendinimas,
  - klausymų koordinavimas.
- E. Taisyklės, kuriomis vadovaujantis leidžiama ir skatinama paskirti už visas bylas atsakingą bendrą likvidatorių, kurio kandidatūrą siūlytų susiję teismai, o jiems padėtų į iniciatyvinį komitetą susibūrę vietos atstovai; ir taisyklės, kuriomis nustatoma iniciatyvinio komiteto narių bendradarbiavimo tvarka.
- F. Taisyklės, kuriomis vadovaujantis leidžiama ir skatinama sudaryti tarpvalstybinius nemokumo susitarimus, kuriuose būtų aptartas atsakomybės už įvairius bylos nagrinėjimo ir administravimo aspektus padalijimo tarp įvairių susijusių teismų ir nemokumo atstovų, įskaitant:
- atsakomybės padalijimą tarp susitarimo šalių;
  - galimybę gauti pagalbos ir jos koordinavimas;
  - turto atkūrimo kreditorių naudai koordinavimą apskritai;
  - reikalavimų pateikimą ir nagrinėjimą;
  - ryšių palaikymo metodus, tarp jų kalbas, dažnumą ir būdus;
  - naudojimąsi ir disponavimą turtu;
  - reorganizavimo planų koordinavimą ir derinimą;
  - konkrečiai su susitarimu susijusius klausimus, įskaitant jo keitimą, nutraukimą, aiškinimą, veiksmingumą ir ginčų sprendimą;
  - bylos nagrinėjimo administravimą, ypač dėl bylos nagrinėjimo nutraukimo arba šalių susitarimo nesiimti tam tikrų teisinių veiksmų;
  - apsaugos priemonės;
  - išlaidas ir rinkliavas.

4 dalis. Rekomendacijos dėl ES nemokumo registro sukūrimo

Europos Parlamentas siūlo sukurti ES nemokumo registrą Europos e. teisingumo portale, kuriame būtų išvardytos visos tarpvalstybiniu mastu pradėtos nemokumo bylos, bent jau:

- atitinkamos teismo nutartys ir sprendimai,
- likvidatoriaus paskyrimas ir jo kontaktiniai duomenys,
- reikalavimų pareiškimo terminai.

Teismams turėtų būti privaloma perduoti šiuos duomenis ES registrui.

Informacija turėtų būti pateikta valstybės narėms, kurioje iškelta byla, oficialioji kalba ir anglų kalba.

AIŠKINAMOJI DALIS

Teisės reikalų komitetas 2011 m. kovo 23 d. surengė seminarą tema „nemokumo bylų nagrinėjimo derinimas ES lygmeniu“. Šio seminaro tikslas buvo nustatyti nacionalinių nemokumo įstatymų sritis, kurias galima ir tinkama derinti. Rengdamasis klausymui Teisės reikalų komitetas užsakė tyrimą „Nemokumo įstatymų derinimas ES lygmeniu“. Šiame pranešime teikiamose rekomendacijose atsižvelgiama į idėjas, kurias ekspertai išdėstė minėtajame tyrime ir klausymo metu ir kurios buvo išsamiau paaiškintos papildomuose dokumentuose.

Pagal klausyme aptartus įvairius klausimus galima išskirti būsimumų teisėkūros iniciatyvų keturių dalių struktūrą: 1) derinimas visais įmanomais klausimais, 2) Bankroto reglamento keitimas tais aspektais, kurie vis dar bus aktualūs po derinimo ir kurie, kaip rodo praktika, dar galės būti tobulinami, 3) likvidatorių bendradarbiavimo ir bendradarbiavimo administraciniu lygmeniu apskritai gerinimas tais atvejais, kai įmonės priklauso nemokia tapusiai įmonių grupei ir 4) ES nemokumo atvejų registro sukūrimas.

Ši keturių dalių struktūra neapriboja būsimumų teisėkūros pasiūlymų struktūros ir teisinių priemonių pasirinkimo. Ji tik atspindi modelį, pagal kurį buvo plėtojami pranešėjo pasiūlymai.

Kalbant apie rekomendacijų aprėptį, pranešėjas savo pranešime apsiriboja Bankroto reglamento aprėptimi, nustatyta 1 straipsnyje.

Rekomendacijos skirtos suteikti gaires Komisijai. Kadangi pranešėjas gerai išmano Vokietijos teisinę sistemą, gali atrodyti, kad dauguma pasiūlymų panašūs į Vokietijos nemokumo įstatymus. Pranešėjas mano, kad rekomendacijos yra atspirties taškas tolesniems išsamiesiems tyrimams, kuriuos atliks Komisija rengdamasi pateikti teisėkūros pasiūlymus.

Pranešėjas supranta, kad šiame pranešime pateikiamos rekomendacijos iššauks prieštaringas diskusijas. Jis žino, kad valstybių narių nemokumo įstatymai labai skiriasi. Todėl jis norėtų neįtraukti klausimų, kurie, kaip atrodo, galėtų sukelti diskusijas, galinčias bereikalingai išsitęsti šiame ankstyvame svarstymų etape. Visi šiame pranešime atskirai nepaminėti aspektai buvo neįtraukti tyčia, kaip, pavyzdžiui, sutarčių (*inter alia* darbo sutarčių, žr. Bankroto reglamento 10 straipsnį) vertinimo aspektai arba teisės į turtą išlaikymas (žr. Bankroto reglamento 7 straipsnį).

1) Derinimas

a) Terminai apskritai

Terminai turi atspindėti pusiausvyrą tarp verslininko, siekiančio sanuoti įmonę, ir kreditorių, norinčių apsaugoti savo pretenzijas, interesų. Gali būti sudėtinga rekomenduoti fiksuotus terminus. Todėl pranešėjas labiau norėtų siūlyti terminų ribas, pagal kurias valstybės narės

pasirinktų joms tinkančius terminus.

b) Nemokumo bylų iškėlimas

Bankroto reglamente nurodyta, kad valstybė narė, kurioje iškelta byla, nustato bylos iškėlimo sąlygas, visų pirma skolininkus, kuriems gali būti iškelta bankroto byla atsižvelgiant į jų procesinį veiksnumą (4 straipsnio 2 dalies a punktas), nuosavybę, kuri sudaro skolininko turto dalį, ir tvarką, kaip turi būti traktuojamas turtas (4 straipsnio 2 dalies b punktas). Naujajai direktyva šie aspektai turėtų būti suderinti, kad nuo pat bylos iškėlimo pradžios būtų daugiau teisinio tikrumo.

c) Reikalavimų pateikimas

Bankroto reglamento IV skyriuje numatomos pagrindinės reikalavimų pateikimo sąlygos. Pagal Bankroto reglamentą taisyklės, reglamentuojančias reikalavimų pateikimą, patikrinimą ir pripažinimą nustato valstybės, kurioje iškelta byla, teisė (4 straipsnio 2 dalies h punktas); ta pati teisė taikoma reikalavimams, kurie turi būti nukreipti į skolininko turtą (4 straipsnio 2 dalies g punktas)). Reikalavimų pateikimo ir t. t. derinimas kreditoriams suteiktų daugiau teisinio tikrumo.

Terminų ribos turėtų atspindėti vienintelio kreditoriaus, siekiančio apginti savo konkrety reikalavimą, bylų keliančių kreditorių bendrijos, likvidatoriaus, atsakingo už aiškių reikalavimų patenkinimo sutvarkymą, ir skolininko, norinčio grąžinti kuo daugiau skolų kreditoriams, interesų pusiausvyrą.

d) Užginčijimo ieškiniai

Bankroto reglamento 4 straipsnio 2 dalies m punkte nurodoma, kad valstybė narės nustato taisyklės, susijusias su atvejais, kai visiems kreditoriams nepalankūs teisės aktai yra niekiniai, ginčytini arba negalima užtikrinti jų vykdymo. Be to, Bankroto reglamento 13 straipsnyje nurodoma išimtis. Minėtasis 4 straipsnio 2 dalies m punktas netaikomas, kai asmuo, kuris pasinaudojo visiems kreditoriams nepalankiu teisės aktu, pateikia įrodymus, kad tam aktui taikoma ne buveinės, o kitos valstybės narės teisė ir pagal tą teisę neleidžiama atitinkamoje byloje jokiais priemonėmis užginčyti to akto. Šiuo atveju derinimas susiaurintų Bankroto reglamento 13 straipsnio taikymo sritį ir taip prisidėtų prie vienodų sąlygų taikymo kreditoriams vidaus rinkose ir sumažintų teisinį netikrumą tarp likvidatorių.

Kalbant apie terminų ir laikotarpių derinimą, turėtų būti išlaikoma pusiausvyra tarp pagrindinio principo, t.y. suteikti įmonėms dar vieną galimybę ir padėti joms išlikti, kreditorių teisėtų interesų nemokumo bylose bei naujo, byloje nedalyvaujančio kreditoriaus pasitikėjimo. Šiuo, kaip ir kitais atvejais, pranešėjo rekomendacija suprantama kaip atspirties taškas diskusijai.

e) Likvidatoriai

Bankroto reglamento 2 straipsnio b punkte nurodoma „likvidatoriaus“ apibrėžtis naudojama ir šiame pranešime. Pagal 4 straipsnio 2 dalies c punktą, atitinkamus skolininko ir likvidatoriaus įgaliojimus nustato valstybė, kurioje iškelta byla, o 18 ir 19 straipsniuose numatomos

pagrindinės su likvidatoriumi susijusios nuostatos. Nors pranešėjas šiuo etapu nesiektų suderinti likvidatorių įgaliojimų ir prievolių, jis visgi norėtų pasiūlyti keletą bendrų reikalavimų. Kai kurios šios srities nuostatos būtų derinamos remiant glaudesnio likvidatorių bendradarbiavimo idėją ir siekiant padidinti šios srities specialistų palyginamumą.

f) Restruktūrizavimo planas

Remiantis politine valia įmonėms suteikti dar vieną galimybę, kai joms gresia tapti nemokioms arba kai jos tampa nemokios, pranešėjas norėtų pasiūlyti restruktūrizavimo idėją, kuri plėtojama kaip kurių valstybių narių įstatymuose.

2) Bankroto reglamento pakeitimai

Šio skirsnio rekomendacijos yra susijusios su tais aspektais, į kuriuos, pranešėjo nuomone, Komisijai itin svarbu atsižvelgti keičiant ir pildant Bankroto reglamentą.

Pranešėjas mano, kad turėtų būti išplėsta reglamento taikymo sritis įtraukiant tas procedūras, pagal kurias įmonė lieka atsakinga už valdymą, nes skolininkui būtų suteikta galimybė pasinaudoti įvairiais verslo restruktūrizavimo būdais.

Labai svarbi yra „pagrindinių turtinių interesų vietas“ sąvoka, kadangi nuo jos apibrėžties priklauso pagrindinė Bankroto reglamente nurodyta jurisdikcijos taisyklė: kurio teismo kompetencijai priklauso iškelti pagrindinę bylą ir kuri teisė bus taikoma. Tačiau ši sąvoka yra neapibrėžta ir dėl to esama netikrumo.

„Įmonės“ apibrėžtis turėtų apimti ne tik žmogiškuosius ir daiktinius išteklius, bet ir paslaugas.

32 straipsnyje nurodyta prievolė perduoti informaciją ir bendradarbiauti turėtų būti taikoma net tik likvidatoriams, bet ir teismams.

3) Grupės

Bankroto reglamentas taikomas tik pavienėms įmonėms ir nėra ES teisės aktu, reglamentuojančių įmonių grupių nemokumą, nepaisant to, kad įmonių grupės yra ekonomikoje labai paplitusi verslo forma. Šis spraga turi svarių neigiamų pasekmių. Pranešėjas supranta, kad esama didelės įvairių grupių struktūrų ir ryšių įvairovės tarp tai pačiai grupei priklausančių įmonių, taigi ir tai, kad įvairiausioms grupėms negalima taikyti to paties sprendimo, bet jau esant dabartinei nemokumo įstatymų padėčiai Europos Sąjungoje.

Būtų idealu, jei įmonių grupių nemokumo atvejai būtų nagrinėjami viename teisme, taikančiame savo valstybės nemokumo įstatymus. Šis sprendimas palengvintų koordinavimą ir informacijos perdavimą, sumažintų išlaidas, maksimaliai padidintų turto vertę ir padėtų sanuoti įmones. Jis jau buvo sėkmingai pritaikytas įvairių valstybių narių teismuose. Tai įmanoma padaryti, kai grupės valdomos centralizuotai.

Horizontalių grupių atveju pranešėjas siūlo parengti teismų ir nemokumo atstovų

bendradarbiavimo taisyklių rinkinį remiantis Jungtinių Tautų tarptautinės prekybos teisės komisijos (UNCITRAL) Teisėkūros nemokumo srityje gairėmis (trečia dalis).

4) Registras

ES registras reikalingas tam, kad kreditoriai ir teismai galėtų nustatyti, ar nemokumo procedūros buvo pradėtos kitoje valstybėje narėje, ir sužinoti reikalavimų pateikimo terminus ir informaciją.